

Onbeperkt toegang

Log in

Macht

Samenleving

Economie

Cultuur

Leven

Klimaat

Tech

Identiteit

Onderwijs

Wonen

MACHT

Onderbuik boven waarheid: hoe Henk Bleker de Ecologische Hoofdstructuur om zeep hielp

Column vrijdag 15 september

Dit verhaal is *alleen* vandaag gratis te lezen.

geef mij onbeperkt toegang

Ecologische Hoofdstructuur om zeep hielp.

Tekst **Thijs Broer**

Fotografie **Valerie Kuypers/ANP**

3 minuten leestijd

Toen oud-minister Henk Kamp deze week voor de enquêtecommissie verklaarde waarom hij tijdens Rutte I ondanks waarschuwingen van zijn ambtenaren voor een keiharde aanpak van bijstandsfraude had gekozen, verklaarde hij: ‘Ja, mijn ambtenaren vertelden mij dat de naleving tussen de 90 en de 96 procent lag. Maar dat is in strijd met wat in het land leeft.’ Zo zette de VVD-minister niet op basis van feiten maar vanuit zijn eigen waarheid een beleid in gang waardoor duizenden mensen in de ellende werden gestort: in de jaren die volgden was drie keer in een week eten met een vriend of vriendin al genoeg om als fraudeur te worden bestempeld en een AOW-uitkering te verliezen. En toen moest het Toeslagenschandaal nog komen.

Meteen moest ik weer denken aan die andere Henk: Henk Bleker, die in hetzelfde kabinet de onderbuik ook belangrijker vond dan de feiten. Nadat Bleker in 2010 als CDA-voorzitter geestdriftig had meegewerkt aan de totstandkoming van het gedoogkabinet met de PVV -waardoor het bijna tot een scheuring kwam in het CDA- liet hij zich lanceren als staatssecretaris van Landbouw, met als opdracht: een bezuiniging van zestig procent op het natuurbeleid.

In zijn eerste week meldde hij in een brief aan de provincies dat het gedaan was met de aankoop van grond voor het maken van zogeheten ‘robuuste verbindingen’ tussen natuurgebieden: essentiële schakels in de Ecologische Hoofdstructuur, het netwerk van natuur dat een halt moest toeroepen aan het grote uitsterven van planten en dieren, mede veroorzaakt door de neerslag van stikstof. De provincies en grote natuurorganisaties reageerden geschokt.

Henk Bleker duwde met de steun van de coalitiepartners en de PVV zijn bezuinigingen op de natuur door. En zo kwam het tien jaar later tot de stikstofcrisis.

Toen het Planbureau voor de Leefomgeving becijferde dat het met ongeveer driekwart van de Europees beschermde dier- en plantsoorten slechter zou gaan als Bleker zijn bezuinigingen door zou zetten, beweerde hij in een brief aan de Kamer dat met minder geld en hectares juist méér biodiversiteit te realiseren zou zijn. In dezelfde dagen verklaarde Bleker opgewekt dat het bijvoorbeeld héél goed ging met de grutto, de zwaar bedreigde weidevogel. Later gaf hij tegenover Vrij Nederland toe dat-ie dat had gehoord van boeren in de buurt van zijn woonplaats Vlagtwedde. ‘Maar als de cijfers anders uitwijzen,’ zei hij grinnikend, ‘zal ik dat ruiterlijk erkennen.’

Onbeperkt toegang

Log in

[Macht](#) [Samenleving](#) [Economie](#) [Cultuur](#) [Leven](#) [Klimaat](#) [Tech](#) [Identiteit](#) [Onderwijs](#) [Wonen](#)

Pieter’, waarna Bleker beweerde dat hij in goed overleg was met de natuurorganisaties – quod non.

Zo duwde Henk Bleker, met de steun van de coalitiepartners en de PVV, al sjacherend met de waarheid zijn bezuinigingen op de natuur door. En zo kwam het tien jaar later tot de stikstofcrisis.

Altijd op de hoogte blijven van de beste verhalen? Schrijf je in op onze nieuwsbrief.

Meld je aan en ontvang de beste verhalen van Vrij Nederland in je mailbox.

Op onze nieuwsbrieven is het [WPG Privacy Statement](#) van toepassing.

Ja, ik heb kennis genomen van het WPG Privacy Statement en geef uitdrukkelijk toestemming voor het verwerken van mijn e-mail adres om de nieuwsbrief te kunnen ontvangen.

Aanmelden

GESJACHER MET DE WAARHEID

Henk Bleker verdween na de voortijdige val van Rutte I van het politieke toneel, maar de bezuinigingen op de Ecologische Hoofdstructuur werden nooit meer goedgemaakt. In het boek *Uit balans. Werken aan natuurbescherming in Nederland* van Björn van den Boom en Mark van den Tweel wordt helder uiteengezet hoe het verder ging. Nadat Bleker de plannen voor de verdere uitbreiding van de Ecologische Hoofdstructuur vakkundig had gesloopt en de uitvoering van wat ervan overbleef had overgedragen aan de provincies, werd het programma omgedoopt in Natuur Netwerk Nederland. Doelstelling is nu om in 2027 een kleine 40.000 hectare nieuwe natuur te ontwikkelen – aanzienlijk minder dan het oude plan. Maar zelfs daar komt in het huidige tempo van grondaankopen door de provincies vrijwel niets van terecht.

Intussen beklagen boeren en de BBB zich erover dat agrarische bedrijven nu in hun voortbestaan worden bedreigd door nabijgelegen piepkleine natuurgebiedjes: precies de versnippering waar de Ecologische Hoofdstructuur een einde aan had moeten maken.

En Henk Bleker? De Napoleon van Vlagtwedde is na enige mislukte zakelijke avonturen in Mongolië voorzitter van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond en verzet zich fel tegen het ‘bizarre’ stikstofbeleid van het inmiddels gevallen kabinet – een beleid dat niet nodig zou zijn geweest als hij de Ecologische Hoofdstructuur tijdens Rutte I niet om zeep had geholpen.

Nu vrijwel alle politieke partijen de mond vol hebben over de ‘nieuwe bestuurscultuur’ mag je hopen dat er de komende tijd iets minder wordt gesjacherd met de waarheid.

Deel dit verhaal